

Козаченко Віталій Валерійович,
викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИК ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ ЮРИСТАМИ В УКРАЇНІ

Євроінтеграційні процеси у світі зумовлюють необхідність вивчення англійської мови на якісно новому рівні, адже мова міжнародного спілкування в освітньому просторі має статус не лише нормативної навчальної дисципліни, а її знання є критерієм культурного розвитку та професійної компетентності майбутнього спеціаліста. Як відомо, мовою юриспруденції у світі виступає англійська, тому студенти, майбутні юристи мають вивчати іноземну мову на якісно новому рівні.

В освітньому просторі існує безліч методик вивчення іноземних сов. Те, що правильний підбір методик позитивно впливає на процес навчання, не викликає ні в кого сумнівів. Питання в тому, яку методику використовувати при навчанні іноземній мові в юридичному закладі освіти. Правнича мова має свою специфіку, що, у свою чергу, ускладнює засвоєння нових лексичних одиниць на рівні словосполучення й речення.

При вивченні іноземної мови в юридичному закладі необхідно враховувати, що особливу увагу слід приділяти поясненню термінології, модальних дієслів, пасивних конструкцій, складних речень, структурі тексту, що створює додаткові специфічні труднощі при оволодінні мовою. Тому необхідно застосовувати саме інтерактивні методи навчання, які допомагають студентам розкриватися в особистісному аспекті, є необхідною умовою підготовки конкурентоспроможного спеціаліста, дозволяють їм здобувати професійні навички в навчальних аудиторіях, передбачають залучення слухачів до вирішення проблемних завдань, що максимально наближені до їхньої майбутньої професійної діяльності. Особливо корисними для майбутньої професійної діяльності юристів є рольові, імітаційні ігри та симуляції або ситуаційні моделювання [1]. Тематами для рольових ігор, імітацій у навчанні студентів іноземної мови можуть бути ті, що тісно пов'язані з їхньою майбутньою професійною та науковою діяльністю. Наприклад, судовий розгляд, згідно з яким передбачаються етапи: підготовка до гри (визначення фабули, розподіл ролей, інструктаж учасників гри, підготовка ролей); проведення гри, що включає програвання ситуацій і ролей кожним учасником; рефлексія, аналіз учасниками проведеної гри. Необхідно зазначити, що бездоганне володіння мовою стає запорукою успіху професійної діяльності правника. Тому студентам можна запропонувати використання методики «Навчаюсь -

учусь». Відповідно до неї студентам пропонується по черзі ознайомитися з певною інформацією, а потім як точніше передати її своєму товаришеві. Застосування цієї технології розвиває у студентів ерудицію, пам'ять, виховує сумлінне ставлення до роботи, прищеплює почуття високої відповідальності за сказане слово [2].

Досягненню удосконалення методики вивчення іноземних мов сприятиме використання так званої технології змішаного навчання (*blended learning*). Сутність такого навчання полягає у об'єднанні (змішуванні) формальних (навчання в аудиторії, вивчення та перевірка матеріалів мовного курсу, написання контрольних робіт, тестування та ін.) та неформальних методів та засобів навчання (спілкування з викладачем за допомогою електронної пошти, проведення Інтернет-конференцій та ін.). Також вагомим аспектом використання даної технології є комбінування різних способів подання навчального матеріалу (очне – з викладачем *face-to-face*, електронне *online learning* та самостійне навчання *self-study learning*) з використанням методики управління знаннями. *Blended Learning* складається з трьох частин: дистанційне навчання (*Distance Learning*), навчання в аудиторіях (*Face-To-Face Learning*) та навчання через Інтернет (*Online Learning*). Мається на увазі, що студенти періодично відвідують аудиторні заняття, отримують домашнє завдання для роботи в спеціальній програмі або на онлайн - платформі та тест-модулях. Передбачається, що базовий курс викладається на очних заняттях, а поглиблений освоюється в процесі дистанційного і онлайн навчання [3].

Переваги даного методу полягають у тому, що він дає змогу поєднати у процесі академічного навчання класичні методи викладання (структурні та функціональні), що спрямовані на засвоєння основних граматичних структур англійської мови, розвиток навичок читання та перекладу, та більш сучасні методи (інтерактивні та частково інтерактивні, методи комп'ютерного навчання), спрямовані на розвиток комунікативних навичок та подолання «мовного бар'єру». Вважається, що підхід *Blended Learning* є особливо ефективним при навчанні іноземним мовам, оскільки він передбачає потребу у живому спілкуванні, необхідність в онлайн читанні, перегляді відеороликів, візуальному запам'ятовуванні слів, привнесенню ігрового моменту та інтерактивності, які сприяють запам'ятовуванню.

До методик вивчення іноземних мов студентами-юристами можливе застосування такого методу, як кейс-метод, який ще називають методом ситуативного навчання на конкретних прикладах. Він використовується для того, щоб студенти-юристи краще та глибше засвоїли матеріал з даної теми. Також дає можливість на практиці застосувати набуті теоретичні знання та перевірити правильність своїх власних ідей чи висунутих гіпотез; збільшити зацікавленість до поданої теми; поглибити знання з теми; розвинути здатність до аналізу та критичного мислення, здатність до швидкого прийняття рішень, здатність до пошуку інших варіантів вирішення проблеми, вміння вести дискусію та обстоювати свої думки та дії; розвинути комунікативні навички. Єдиного

стандарту щодо кейсів не існує, тому кожен викладач має свободу дій. Серед основних елементів, які повинні бути подані в ситуації, можна визначити такі: середовище, тобто місце чи місця де відбувається дія; тема, тобто про що йдеться в ситуації; проблемні питання, які виникають та потребують вирішення; певна висхідна інформація по ситуації; спосіб вирішення ситуації, тобто як треба вирішити проблему: творчо, дедуктивно, індуктивно; аналіз ситуації, тобто потрібно знайти єдине рішення (закритий кейс), або декілька альтернативних рішень (відкритий кейс); час, який потрібен для вирішення ситуації [4]. Даний метод дуже часто використовується в європейських школах та університетах, тому вважаю, що його треба вводити в практику навчання англійської мови в українських вищих навчальних закладах. Отже, його застосування повинно призвести до вирішення складних ситуацій й при цьому вчитись та застосовувати вже набуті знання [3].

Отже, інтерактивні методи навчання сприяють удосконаленню навчального процесу з вивчення професійної іноземної мови за допомогою тісної взаємодії між викладачем та студентом. При вивченні ж іноземних мов відбувається і засвоєння нових знань (з лексики, граматики), і формування мовленнєвих навичок та вмінь.

1. Яковлева М. Удосконалення методів навчання при вивченні іноземної мови у вищому юридичному навчальному закладі – [Електронний ресурс]. – <http://www.kspu.kr.ua/ua/ntmd/konferentsiy/2-mizhnarodna-internet-konferentsiya-2014/section-3/1268>.

2. Азарова Н. В. Інтерактивні технології навчання майбутніх правників / Н. В. Азарова // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2011. – Випуск 39. – Частина 2. – С. 7–13.

3. Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої Дню української писемності та мови – [Електронний ресурс]. – <http://www.naiiu.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zahodi/zbirniki/2016/tezu-angl-mova.pdf>.

4. Тульська О.Л. Використання методів ситуативного моделювання у формуванні професійної культури майбутніх екологів // Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Збірник наукових праць. – Випуск 7 (50). – 2013. – С.187-189.